

Datum 2018-11-14 14

Dnr

Avvikelsesrapport Internkontrollplan 2018

Ytterst handlar intern kontroll om att säkerställa att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppfylls. Uppföljningen av den interna kontrollen syftar till att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer mm.

Den interna kontrollen syftar även till att ta fram förslag till förbättringar och förändringar av verksamheten. Därför skall det även finnas rutiner för hur fel och brister i verksamheten skall identifieras, dokumenteras, analyseras och åtgärdas samt hur vidtagna åtgärder ska följas upp. De erfarenheter som gjorts i samband med fel och brister skall utgöra ett underlag för det systematiska kvalitetsarbetet. Det är väsentligt att understryka att en händelseanalys inte syftar till att besvara frågor om "vem eller vilka som gjorde det" utan att upptäcka brister som kan finnas i organisationen t.ex. i kommunikation, samarbete, utrustning och rutiner.

Erfarenheterna ska även användas i det förebyggande riskhanteringsarbetet och därför även delges i form av en avvikelsesrapport till nämnden som är ytterst ansvarig för internkontrollen. Med avvikelse avses en negativ händelse eller ett tillbud som medfört eller skulle kunna medföra att kvaliteten i verksamheten äventyras.

Rutin/process i Internkontrollplanen som avvikelsen berör

☐ Budget/VEP	☐ Avtalstrohet	☒ Bidragsansökningar
☐ Nämndsadministration	☐ Allmänna handlingar	☐ Arbetsmiljö

Beskrivning av avvikelsen

Piteå kommun sökte 2016-12-15 statsbidrag för *Handledare i Läslyftet* för 2017/2018 samt *Specialpedagogik för lärande* för 2017/2018, sammanlagt 1 078 000 kronor, och beviljades båda bidragen. Handläggaren som ansökte om statsbidragen gjorde även en delredovisning av insatserna tidigt på hösten 2017.

När ansökningarna och delredovisningarna gjordes använde Skolverket rutiner av pappersansökningar via bidragsformulär, men när slutredovisningarna skulle göras hösten 2018 har man från Skolverkets sida övergått till digital hantering av statsbidrag via inloggning på särskild portal för detta.

Handläggaren för de två statsbidragen hade inte tidigare använt rapporteringstjänsten på Skolverkets hemsida och uppmärksammade inte deadline för slutredovisningen. Rapporteringsmöjligheten låg visserligen öppen under ett par veckor på hemsidan, men för att känna till detta måste handläggaren logga in på den särskilda portalen.

Datum 2018-11-14 14

Dnr

I övergången till den digitala hanteringen har handläggarens kontaktuppgifter antagligen inte bifogats vilket ledde till att handläggaren aldrig fick något meddelande eller någon påminnelse om att redovisning skulle genomföras i portalen.

Den 18 oktober 2018 får utbildningsförvaltningen därför besked från skolverket att man beslutat att kommunen skall återbetala båda statsbidragen eftersom kommunen underlåtit att redovisa insatserna kopplade till bidragen, vilket är en förutsättning för bidragen (Dnr 18BUN113-22, 047 samt 18BUN113-23, 047).

Övriga upplysningar om avvikelsen

Inom utbildningsförvaltningen söks ett flertal statsbidrag årligen. Bidragens storlek, det administrativa förfarandet samt vem som ger bidraget varierar. Det stora flertalet av statsbidragen kommer från Skolverket, sedan kommer somliga statsbidrag från Kulturrådet, Specialpedagogiska skolmyndigheten m.fl. Medel för EU-bidrag ges av Universitets- och högskolerådet.

Det är sedan tidigare kommunicerat till alla kommunens skollädaare att samtliga bidrag som söks ska förankras hos utbildningsförvaltningens centrala administration. Många bidrag söks av ekonomerna på förvaltningen. Dessa är vanligtvis av övergripande karaktär och omfattar betydande belopp (undantag finns). Gymnasieskolan söker sina egna bidrag. EU-bidrag söks själva av skollädaare ute i organisationen utan direkt inblandning av ekonomerna. En EU-samordnare finns anställd om är behjälplig med konsultation. Utvecklingsstödjare har som regel sökt bidrag själva.

Kutymen har varit att den som söker bidraget också rekvirerar och redovisar. Tidigare (innan skolverkets bidragsportal) utgick påminnelser från Skolverket manuellt via e-post och/eller telefon. I och med att Skolverket öppnade den digitala portalen "Mina sidor" har möjligheten att ha kontroll över bidragens "deadlines" blivit avsevärt bättre. Nu skickas påminnelser systematiskt ut till den som sökt respektive bidrag. En kopia skickas även till Barn- och utbildningsnämndens "nämndsbrevlåda".

En tänkbar anledning till varför ingen påminnelse gick ut till bidragssökaren denna gång kan alltså vara att bidragets moment, ansökan, rekvisition och delredovisning gjordes innan skolverkets statbidragsportal "Mina Sidor" hade startats och att sedan den slutliga redovisningen skulle göras i portalen.

I Barn- och utbildningsnämndens internkontrollplan för 2018 är en av de prioriterade rutiner/processer som anges förvaltningens bidragsansökningar. Den uttryckta risken beskrivs som risken att bidrag inte söks, rekvireras eller redovisas inom utsatt tid. Rutinen/processen har bedömts ha riskvärde 6 (2*3) vilket innebär att det bedömts som en lindrig konsekvens men en möjlig sannolikhet.

I detta fall har internkontrollplanen visat att en avvikelse skett varvid rapport till nämnden upprättas.

Datum 2018-11-14 14

Dnr

Konsekvenser av avvikelser

När beslutet om krav på återbetalning anlände 18 oktober 2018 kontaktade berörd handläggare genast Skolverket och förklarade vad som skett. Handläggaren bad om anstånd och Skolverket tycktes godta detta då de genast skickade nya blanketter till handläggaren att fylla i, trots att rapporteringstiden upphört. Båda redovisningarna är nu slutrapporterade till Skolverket och utbildningsförvaltningen väntar på besked om Skolverket godtar dem och återtar beslutet om återbetalning.

Om Skolverket inte godkänner rapporteringarna kommer utbildningsförvaltningen att tvingas betala tillbaka medlen vilket kommer att leda till att prognosticerat underskott för budgetåret 2018 ökar med drygt 1 mkr. Den sena tidpunkten på året försvårar möjligheterna att hinna åtgärda det utökade utskottet genom besparingar.

Eventuella åtgärdsförslag

Att förlita sig på människors goda minne innebär alltid en risk. Denna risk måste minimeras eller byggas bort med hjälp av tydliga strukturer och förvaltningschef därför upprätta en rutin för hur statsbidrag hädanefter skall hanteras för att liknande incidenter inte ska uppstå. I rutinerna bör såväl mandat att utföra ansökningar, rekvisitioner och redovisningar tydliggöras, men rutinerna bör även innehålla kontrollrutiner för att uppdragen utförs i tid och på korrekt sätt.

Rutiner skall vara framtagna senast 1 februari 2019.

Malin Westling

Förvaltningschef

Utbildningsförvaltningen